

О.Л. ГЕЛЕТА,
кандидат геологічних наук
дгцу

На зміну державним стандартам України на декоративне каміння прийшли **НАЦІОНАЛЬНІ СТАНДАРТИ**

Відповідно до пункту першого наказу Мінрегіонбуду від 30.12.2011 № 15 «Про прийняття національних стандартів» були затверджені та з 01 липня 2012 року набули чинності національні стандарти України (далі – **національні** стандарти), які регламентують методи випробувань щодо якісних характеристик природного каміння, критерії для його класифікації та термінологію:

- ДСТУ Б EN 1925:2011 *Методи випробувань природного каменю. Визначення коефіцієнта капілярного водопоглинання* (EN 1925:1999, IDT);
- ДСТУ Б EN 12372:2011 *Методи випробувань природного каменю. Визначення границі міцності при згині під концентрованим навантаженням* (EN 12372:2006, IDT);
- ДСТУ Б EN 12440:2011 *Природний камінь. Критерії для класифікації* (EN 12440:2008, IDT);
- ДСТУ Б EN 12670:2011 *Природний камінь. Термінологія* (EN 12670:2001, IDT);
- ДСТУ Б EN 13364:2011 *Методи випробувань природного каменю. Визначення руйнівного навантаження в монтажних отворах* (EN 13364:2001, IDT).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.07.1994 № 512 «Про загальну класифікацію та оцінку вартості природного каміння» природне каміння, про яке йдеться у **національних** стандартах, визначається як декоративне каміння.

Ці **національні** стандарти мають буквенний індекс ДСТУ Б EN і являють собою апробовані під вітчизняне законодавство європейські стандарти (EN) – нормативно-правові акти, що діють у сфері стандартизації країн Європейського союзу. Більшість європейських стандартів (EN) щодо декоративного каміння набули чинності в європейських країнах з 2001 року. В Україні у галузі декоративного каміння на той час діяли (і чинні зараз) ДСТУ Б В.2.7-37-95 «Плити та вироби із природного каменю. Технічні умови» та ДСТУ Б В.2.7-59-97 «Блоки із природного каменю для виробництва облицювальних виробів. Загальні технічні умови».

Слід зазначити, що, відповідно до наказу Мінрегіонбуду від 06.01.2011 № 2, з **01.01.2013 втрачають чинність ДСТУ Б В.2.7-37-95 «Плити та вироби із природного каменю. Технічні умови» та ДСТУ Б В.2.7-59-97 «Блоки із природного каменю для виробництва облицювальних виробів. Загальні технічні умови».**

Тепер цю продукцію з декоративного каміння будуть регламентувати лише ДСТУ Б EN, які набули чинності 01.10.2008:

- ДСТУ Б EN 1341:2007 *Плити з природного каменю для мостіння вулиць. Вимоги і методи випробування* (EN 1341:2001, IDT);
- ДСТУ Б EN 1342:2007 *Брущатка з природного каменю для мостіння вулиць. Вимоги і методи випробування* (EN 1342:2001, IDT);
- ДСТУ Б EN 1343:2007 *Бордюри з природного каменю для мостіння вулиць. Вимоги і методи випробування* (EN 1343:2001, IDT);
- ДСТУ Б EN 1467:2007 *Камінь природний. Блоки необроблені. Вимоги* (EN 1467:2003, IDT);
- ДСТУ Б EN 1468:2007 *Камінь природний. Плити необроблені. Вимоги* (EN 1468:2003, IDT);
- ДСТУ Б EN 1469:2007 *Вироби з природного каменю. Облицювальні плити. Вимоги* (EN 1469:2004, IDT);
- ДСТУ Б EN 12057:2007 (EN 12058:2003, IDT) *Вироби з природного каменю. Модульні плити. Вимоги*;

- ДСТУ Б EN 12058:2007 (EN 12057:2004, IDT) *Вироби з природного каменю. Плитки для підлоги і сходів. Вимоги*;

- ДСТУ Б EN 12371:2007 *Методи випробування природного каменю. Визначення морозостійкості*;

- ДСТУ Б EN 13373:2007 *Методи випробування природного каменю. Визначення геометричних характеристик виробів* (EN 13373:2003, IDT);

- ДСТУ Б EN 13755:2007 *Методи випробування природного каменю. Визначення водопоглинання при атмосферному тиску* (EN 13755:2001, IDT).

Прийняття національних стандартів на природне каміння в Україні буде стимулюючою підставою для виробництва вітчизняної продукції з декоративного каміння відповідно до світових вимог, що тим самим забезпечить більшу конкурентоспроможність вітчизняної продукції на світовому ринку.

Просимо каменедобувників і каменеобробників, операторів зовнішньоекономічної діяльності з декоративним камінням узяти до уваги подані зміни, опрацювати та внести їх до своїх локальних нормативно-правових актів.

Крім того, в цій галузі діють нищезазначені ДСТУ, створені на основі EN і ГОСТ, які регламентують вимоги до декоративного каміння:

- ДСТУ Б В.2.7-147:2008 *Методи випробування природного каменю. Визначення морозостійкості* (EN 12371:2001, MOD) – чинний з 01.10.2008;

- ДСТУ Б В.2.7-138:2007 *Щебінь, гравій та пісок декоративні із природного каменю. Технічні умови* (ГОСТ 22856-89, MOD) – чинний з 01.10.2008;

- ДСТУ Б В.2.7-152:2008 *Методи випробування природного каменю. Визначення границі міцності при згині під постійним моментом* (EN 13161:2001, MOD) – чинний з 01.06.2009;

- ДСТУ Б В.2.7-153:2008 *Методи випробування природного каменю. Визначення опору старіння через тепловий удар* (EN 14066:2003, MOD) – чинний з 01.06.2009;

- ДСТУ Б В.2.7-154:2008 *Методи випробування природного каменю. Визначення стійкості до стирання* (EN 14151:2004, MOD) – чинний з 01.06.2009;

- ДСТУ Б В.2.7-155:2008 *Методи випробування природного каменю. Визначення опору ковзанню з використанням маятникового дослідного приладу* (EN 14231:2003, MOD) – чинний з 01.06.2009;

- ДСТУ Б В.2.7-197:2009 *Матеріали облицювальні з природного каменю та блоки для їх виготовлення. Номенклатура показників* (на заміну ГОСТ 4.219-81) – чинний з 01.08.2010;

- ДСТУ Б В.2.7-229:2010 *Методи випробувань природного каменю. Визначення міцності при стиску* (EN 1926:2006, MOD) – чинний з 01.01.2011;

- ДСТУ Б В.2.7-230:2010 *Методи випробувань природного каменю. Петрографічний аналіз* (EN 12407:2007, MOD) – чинний з 01.01.2011;

- ДСТУ Б В.2.7-231:2010 *Методи випробувань природного каменю. Визначення дійсної густини, об'ємної щільності, загальної та відкритої пористості* (EN 1936:2006, MOD) – чинний з 01.01.2011;

- ДСТУ Б В.2.7-241:2010 *Камінь бутовий. Технічні умови* – чинний з 01.09.2011;

- ДСТУ Б В.2.7-197:2009 *Каміні бортові і стінові з гірських порід. Технічні умови* (на заміну ГОСТ 6666-81 та ГОСТ 4001-84) – чинний з 01.09.2011.